

Branschorganisationen
för tryggt givande

YTTRANDE
2021-10-12
Fi2021/02357

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
cc: matilda.hardange@regeringskansliet.se

Promemorian ”Särskild måttfullhet vid marknadsföring av spel till konsumenter”

Sammanfattning

Giva Sverige ser positivt på att regeringen fortsatt vill utveckla spellagstiftningen, och delar synen på vikten av att motverka spelproblem och skydda sårbara grupper.

I det förslag som nu läggs fram ser vi en stor risk att ideella organisationers möjlighet till avgörande finansiering genom allmännyttiga lotterier kan komma att påverkas kraftigt negativt. **Giva Sverige avstyrker därför förslaget i dess nuvarande lydelse.**

Motivering

Giva Sverige representerar närmare 170 svenska ideella organisationer (bilaga 1) som 2020 hade en total finansiering om drygt 9,2 miljarder kronor från allmänheten, företag och organisationer. Våra medlemsorganisationer bidrar till samhällsutvecklingen och välfärden; de arbetar för samhällets mest utsatta, för barn och unga, för klimatet och inom avancerad vård och omsorg. Ett starkt civilsamhälle är dessutom en grundbult för engagemang, demokrati och fri debatt.

Intäkter från ansvarsfull försäljning av spel och lotterier är sedan lång tid tillbaka en central och oberoende finansieringskälla för många av våra medlemsorganisationer och Giva Sverige vill poängtera vikten av de allmännyttiga lotterierna för civilsamhället och föreningslivet. Varje år får medlemsorganisationerna tillsammans med en mängd andra organisationer dela på minst 1,5 miljarder kronor i intäkter från lotterier¹. Intäkter från Postkodlotteriet, som är den största aktören inom

¹ <https://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2021/2021-5-webb.pdf>

Giva Sverige
Swedish Fundraising Association

Box 623, Klara Södra Kyrkogata 1, SE-101 32 Stockholm
+46 (0) 8 677 30 90
info@givasverige.se www.givasverige.se

allmännyttiga lotterier, utgjorde 9 % av de totala intäkterna från gåvor och bidrag för våra medlemsorganisationer år 2020². För vissa mindre och medelstora ideella organisationer uppgår intäkter från lotterier till så mycket som 25 % av de totala intäkterna från den privata sektorn.

Intäkter från lotterier är inte öronmärkta, och utgör därför generellt friare resurser som gör det möjligt för ideella organisationer att agera snabbt där behoven är som störst, eller inom områden som är svåra att få annan finansiering till.

Systemet med allmännyttiga lotterier har ansetts så välfungerande och långsiktigt stabilt att den allmännyttiga delen av marknaden har givits en särställning inom svensk spellagstiftning, i och med en helt egen reglering i spellagens kapitel 6. Spelmarknaden och dess villkor har dock förändrats kraftigt de senaste två decennierna, inte minst på grund av globalisering och teknisk utveckling. Giva Sverige välkomnade den nya spellagstiftningen från 2019, som tar hänsyn till de ideella lotteriernas särart, och delar synen på vikten av att motverka spelproblem och skydda sårbara grupper.

Som med all ny lagstiftning upptäcks under resans gång delar som inte fungerar som tänkt. Giva Sverige ser positivt på att regeringen fortsatt vill utveckla regleringen, men i det förslag som nu läggs fram ser vi en stor risk att ideella organisationers möjlighet till avgörande finansiering genom allmännyttiga lotterier kan komma att påverkas kraftigt negativt.

Konsekvenser

Kapitel 7.1 i promemorian avser redogöra för vilka konsekvenser den föreslagna bestämmelsen kommer att få. Vilka konsekvenserna kommer att bli för de allmännyttiga lotterierna och i förlängningen för förmånstagarna inom den ideella sektorn framgår dock inte. Vi anser att en sådan analys måste göras innan ett lagförslag läggs fram.

Giva Sverige är mycket oroade att förslaget gällande särskild måttfullhet vid marknadsföring av spel till konsumenter riskerar att medföra långtgående negativa konsekvenser för de allmännyttiga lotterierna och därmed för civilsamhällets organisationer, trots att de spelformer som de allmännyttiga lotterierna erbjuder utgör låg risk.

Det finns påtagliga skillnader mellan onlinebolagens casinospel med en omsättningshastighet på några sekunder och de allmännyttiga prenumerationslotterierna med dragning en gång per månad. Regeringen kan skydda sårbara grupper genom ett skärpt krav på marknadsföring som enbart riktas mot de delar av spelmarknaden som omfattar de mest riskfyllda spelen, och

² https://www.givasverigese.cdn.triggerfish.cloud/uploads/2021/05/givandet-i-siffror-2020_giva-sverige_210528.pdf

samtidigt borga för att detta inte felaktigt drabbar de allmännyttiga lotterierna.

Förslag till åtgärd

Giva Sverige anser att innan en eventuell skärpning av regleringen för marknadsföring genomförs måste en riskklassificering av olika spelformer inrättas. Flera tidigare utredningar har pekat på behovet av att utarbeta en sådan modell, något som möjliggör en anpassning av regleringen utifrån riskerna med olika spelprodukter.

Så som förslaget nu är utformat kommer det felaktigt att drabba de allmännyttiga lotterierna. **Giva Sverige avstyrker därför förslaget i dess nuvarande lydelse.**

Om regeringen ändå väljer att gå vidare med förslaget anser vi att undantag måste göras för att i enlighet med spellagen säkerställa goda förutsättningar för allmännyttiga lotterier, vilka har erkänt låg risk att leda till spelberoende.

Giva Sverige yrkar på att kapitel 6 i spellagen undantas från kravet om särskild måttfullhet vid marknadsföring av spel till konsumenter, i det fall regeringen väljer att gå vidare med förslaget.

För Giva Sverige

Charlotte Rydh
Generalsekreterare
08-677 30 93
charlotte@givasverige.se

Bilaga 1 Medlemsorganisationer i Giva Sverige

A Non Smoking Generation
Act Svenska kyrkan
ActionAid
Afrikagrupperna
Afrikas flygande läkare - AMREF
Alzheimerfonden
Amnesty International
Anhörigas Riksförbund
Astma- och Allergiförbundet
Asylrättscentrum
Autism- och Aspergerförbundet
Barncancerfonden
Barndiabetesfonden
Barnfonden
Barnrättsbyrån
Blomsterfonden
BRIS
Brottsofferjouren Sverige
Bröstcancerförbundet
Cancer- och Allergifonden
Cancerfonden
CancerRehabFonden
Chemsec
Civil Rights Defenders
Clowner utan Gränser
Diabetesfonden
Diakonia
Djurens Rätt
Djurskyddet Sverige
ECPAT Sverige
Emmaus Stockholm
Ericastiftelsen
Erikshjälpen
Eskilstuna Stadsmission
Fonden för mänskliga rättigheter (MR-fonden)
Fonden för psykisk hälsa (f.d. Psykiatrifonden)
Forska Utan Djurförsök
Friluftsförbundet
Frisk och Fri - Riksföreningen mot ätstörningar
Frälsningsarmén
FUB
Föreningen Fairtrade Sverige
Föreningen Medveten Konsumtion Sverige
Föräldralösa Barn (tidigare Adoptionscentrum)
Gambiagrupperna
Greenpeace Norden
Göteborgs Kyrkliga Stadsmission
Hand in Hand Sweden
Hela Människan
Hjärnfonden
Hjärtebarnsfonden
Hjärt-Lungfonden
Human Bridge
Human Rights Watch Scandinavia
Håll Sverige Rent
Hörselskadades Riksförbund - HRF
Ideella föreningen En Frisk Generation
Ideella föreningen Furuboda Åhus
IndianChildren
Individuell Människohjälp - IM
Insamlingsstiftelsen Choice
Insamlingsstiftelsen Kurdiska Röda Solen
Insamlingsstiftelsen RFSL
International Rescue Committee Insamlingsstiftelse (RESCUE)
IOGT-NTO-rörelsen ideell förening
Islamic Relief
Jontefonden
Kalmar Stadsmission
KFUM Sverige
Kompis Sverige
Kristna Fredsrörelsen
Kvinna till Kvinna
Latinamerikagrupperna
Lilla Barnets Fond
Linköpings Stadsmission
Läkare i Världen
Läkare Utan Gränser
Läkarmissionen
Läxhjälp
MAF Sweden
Mattecentrum
Mentor Sverige
Mercy Ships Sweden
Min Stora Dag
Mind
Missing People Sverige

Muslim Aid Sweden	Stiftelsen Berättarministeriet
MyRight	Stiftelsen Friends
Män för jämställdhet	Stiftelsen Fryshuset
Naturarvet	Stiftelsen Let's Make Love Great Again
Naturskyddsföreningen	Stiftelsen Läkare Mot Aids Forskningsfond
Neuroförbundet	Stockholms Stadsmission
New Hope Reseindustrins Barnfond	Storasyster
New Life Mission	Suicide Zero
Njurfonden	Svenska Afghanistankommittén - SAK
Nordens Ark	Svenska Celiakiförbundet
Nordisk Hjälp	Svenska FN-förbundet
Ny Gemenskap	Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen
Operation Smile Sverige	Svenska Hästars Värn
Oxfam Sverige	Svenska Livräddningssällskapet
Palestinagrupperna i Sverige	Svenska Läkare mot Kärnvapen - SLMK
Peace Parks Foundation Sweden	Parasport Sverige
Plan International	Svenska Röda Korset
PMU InterLife	Sverige för UNHCR
Project Playground	Sveriges Ornitologiska Förening – BirdLife Sverige
Prostatacancerförbundet	Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund - Sportfiskarna
Psoriasisförbundet	Teach for Sweden
Raoul Wallenberg Academy	The Hunger Project Sverige
Reach for Change	The Perfect World Foundation
Reumatikerförbundet	Tjejzonen
RFSU	Tostan Sverige
Right Livelihood Award Stiftelsen	Ung Cancer
RBÜ	Unicef Sverige
Riksförbundet Hjärt-Lung	Uppsala Stadsmission
Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner	Vaccine Forward
RUM - Riksförbundet Unga Musikanter	War Child
Rädda Barnen	WaterAid
Räddningsmissionen	We Effect
Save the Orangutan Sweden	Wikimedia Sverige
Schizofreniförbundet	Vi-skogen
Scouterna	World Animal Protection
SIFU Sveriges Insamlingsstiftelse för utbildning	World Childhood Foundation
Sjöräddningssällskapet	World's Children's Prize
Skåne Stadsmission	Världsnaturfonden WWF
SOS Barnbyar	Västerås Stadsmission
Spädbarnsfonden	Ågrenska
Star for Life	Örebro Stadsmission